

ਸੰਪਾਦਕੀ

स्वयमेव म गेन्द्रता

ਘੱਟਗਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸਮਸ
ਮੌਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦੇ ਚਰਚ ਅਤੇ
ਅਸਾਮ ਤੇ ਆਗਰਾ ਵਿਚ ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਉੱਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ। ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ-ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ
ਸਥਿਤ ਚਰਚ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਯਸ਼੍ਟੀ ਮਸੀਹ ਦੇ
ਬੁੱਤ ਦੀ ਤੋੜ੍ਹ-ਫੋੜ੍ਹ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਾਮ ਵਿਚ
ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਭਗਵੇਂ ਮਫਲਗਾਂ
ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।
ਆਗਰਾ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਬਜ਼ਰੰਗ ਦਲ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਈਸਾਈ
ਸ਼ਾਂਤਾ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵੱਲ
ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ
ਦਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਯੂਨਾਈਟਡ
ਅਗੋਂਸਟ ਹੇਟ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ
ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿਸ਼ਚਿਅਨ
ਫੌਰਮ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ
ਈਸਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ
ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨੰਬਰ
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੈ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ,
ਕਰਨਾਟਕ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੀ
ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ। ਆਪੇ ਬਣੇ ਧਰਮ ਦੇ
ਰਾਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਜ਼ਾਰੀ ਹਿੱਸਾ
ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ
ਨੂੰ ਲਿਥਾਸ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਆਧਾਰ
ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀਆਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣੀ
ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ
ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ
ਭਾਵਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ
ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ
'ਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਨਸਲ, ਬੋਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ,
ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ
ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੱਟੜਪੰਥੀ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ
ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;
ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਕਬਾਇਲੀਆਂ 'ਤੇ
ਹਮਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ
ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਛਾਣਾਂ
ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਇਕ
ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ
'ਚ ਸ਼ਗੀਕ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਵੰਨ-
ਸਵੰਨਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕਸੁਰ ਹੋਣ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਫਰਿਕਾਪ੍ਰਸਤ
ਸੋਚ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਕੁੱਧ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ
ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਰਿਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ
ਦਮਿਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਿੱਤਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

-ੴ ਪਾਦੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੀ ਮੁਫਤ ਤੇਹਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਸ਼ਗਾਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ?

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਮੁਫਤ ਤੇਹਡਿਆਂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਏਗੀ ? ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਦੇਹ ਹੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਜ਼ਾਕ ਹੀ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 200 ਯੂਨਿਟ ਜਿਲੀ ਮੁਫਤ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਦੂਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 300 ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1000 ਰੁਪਏ ਹਰ ਐਂਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਦੂਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਐਂਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਭੁੱਤੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਐਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਮੁਫਤ ਸਫਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਵਹੱਧ ਤੋਂ ਵਹੱਧ ਮੁਫਤ ਤੇਹਡੇ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣਾ ਇਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਖਰਚ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਆਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਇਸ ਵਹਾਉਣਾ, ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ, ਸਾਰੀਥੀ ਹਟਾਉਣਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਏਨਾ ਭੁੱਤਾ ਦੇਣਾ, ਮੁਫਤ ਸਫਰ ਕਰਾਉਣਾ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਮੁਫਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਫਤ ਕੇ ਓਨੇ ਕੁ ਵਾਅਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਫਤ ਕੇ ਓਨੇ ਕੁ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਕਰੇ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤੇਹਡੇ ਦਿੱਤੇ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਹਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੈਂਕੜੇ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੈਂਕੜੇ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 100 ਵਿਚੋਂ 26 ਲੋਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਦੀ ਪਿਹਿਲਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ 8ਵੀਂ ਪਾਸ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਦੀ ਦਰ 72 ਫਿਸਦੀ ਜਾਂ 100 ਵਿਚੋਂ 28 ਲੋਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਜਿਹੜੀ ਪਿਛਲੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੁਧਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਮਹਿਨਾਵੀਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਤੇਹਡਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਉਹ ਟੈਕਸ ਘਟਣਗੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੰਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਘਟਦਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਹਿਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲੱਗਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਤੇਹਡਿਆਂ 'ਤੇ, ਜਿਹੜੇ ਗੈਰ-ਉਪਜਾਊ ਵੀ ਹਨ, ਤੇਲ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਜੀਐਸ.ਟੀ. (ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ) ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਤੇਲ (ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਆਦਿ) 85 ਫਿਸਦੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ 60 ਫਿਸਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਟੈਕਸ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅੱਧ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ 30 ਫਿਸਦੀ ਦੀ ਕਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੈਕਸ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੈਟਰੋਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਆਮਦਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮਹਿਨਾਵੀਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਤੇਹਡਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਉਹ ਟੈਕਸ ਘਟਣਗੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਤੁਰਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗ੍ਰਾਡ ਸੁਧਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਗੀਸ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਜੇਕਰ ਬਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਸਥਿਤ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਕੈਂਡੀ ਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਲੀ ਦੇ ਭਾਗ, ਟੈਕਸ ਸਿਸਟਮ, ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸਿੰਗ, ਜੇਕਰ ਲੀਹਬੰਦ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਸਕਦੇ। ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ 47.8 ਫਿਸਦੀ 'ਤੇ ਹੈ, ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ।

ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ, ਗੱਲਬਾਤ ਸਹੀ ਰਾਹ

